

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 czerwca 2021 roku Sąd Rejonowy w Skierniewicach:

1. zasądził od pozwanego P. S. na rzecz powódki (...) S.A. z siedzibą w B. kwotę 11.500 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 lutego 2020 r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Skierniewicach na rzecz r.pr. S. P. kwotę 2.952 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu;
4. nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Skierniewicach kwotę 1.476 zł tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów zastępstwa prawnego udzielonego pozwanemu z urzędu, w połowie poniesionego tymczasowo przez Skarb Państwa;
5. nie obciążył pozwanego pozostałymi kosztami procesu.

Apelacje od powyższego wyroku wywiodły obie strony procesu.

Powódka zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu zarzucając mu:

1) obrazę prawa materialnego tj.:

a) art. 385¹ § 1 k.c. w związku z art. 36a ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim poprzez jego błędną wykładnię skutkującą nieuzasadnionym przyjęciem, że postanowienia umowy pożyczki w szczególności w zakresie: opłaty za tzw. Twój Pakiet, opłaty przygotowawczej i wynagrodzenia prowizyjnego są abuzywne, pomimo, że ustawa nie zakazuje powódce pobierać w/w opłat, strony ułożyły stosunek prawny wedle swego uznania, a postanowienia umowy są sformułowane w sposób jednoznaczny, jasny i precyzyjny, a ponadto usługa (...) jest całkowicie fakultatywna, wybierana na etapie składania wniosku, z kolei wynagrodzenie prowizyjne jest świadczeniem głównym, wpisanym wprost i w sposób jasny co wyklucza kontrolę abuzywności, a ponadto koszty te mieszczą się w kryterium ustawowym maksymalnych kosztów pozaodsetkowych, przez co ewentualne naruszenie interesów konsumenta nie ma charakteru rażącego;

b) art. 353¹ k.c. w związku z art. 481 § 1 - § 2² k.c. w związku z art. 65 k.c. w związku z pkt 4.1 umowy pożyczki poprzez nieuprawnioną ingerencję Sądu w stosunek umowny stron i zmianę treści zobowiązania w zakresie odsetek za opóźnienie i odmowę zasądzenia tychże odsetek na rzecz powódki w pełnej kwocie wynikającej z umowy;

c) art. 10 ustawy prawo wekslowe w związku z art. 6 k.c. poprzez nieuprawnioną ingerencję w stosunek podstawowy w sytuacji, gdy powództwo zostało oparte na podstawie weksla in blanco, a tym samym sprawa niniejsza zyskała charakter sprawy wekslowej powodując, że obowiązek udowodnienia wad wypełnionego weksla, niezgodności z deklaracją wekslową czy też nieistnienia zobowiązania, bądź wykazania, że zobowiązanie to nie opiewa na kwotę wskazaną w treści weksla zgodnie z zawartym przez strony porozumieniem, a także w zakresie zarzutu niewykazania konkretnych i realnych kosztów poniesionych w związku z zawarciem umowy obarcza stronę pozwaną;

2) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na rozstrzygnięcie, a to art. 102 k.p.c. poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy brak jest szczególnie uzasadnionych okoliczności uprawniających do odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami postępowania.

Przy tak sformułowanych zarzutów powód wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania pozwu w całości, tj. zasądzenie dodatkowo 11.772,74 złotych;
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;
- 3) zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie zgodnie z treścią art. 98 § 1¹ k.p.c.;
- 4) ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Pozwany zaskarżył wyrok w części uwzględniającej powództwo.

Zarzucił wyrokowi:

- 1) naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na dowolnej ocenie dowodów i błędnym przyjęciu, że w zaistniałym stanie faktycznym doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy przez powódkę, chociaż Sąd I instancji ustalił istnienie klauzul abuzywnych, zatem mamy do czynienia z sankcją bezskuteczności postanowienia niedozwolonego ex lege, która znajduje zastosowanie z mocy ustawy i działa ex tunc, zatem na dzień złożenia przez powódkę oświadczenia z dnia 1 stycznia 2020 roku o wypowiedzeniu umowy pożyczki pozwany nie pozostawał w opóźnieniu w zapłacie jakiegokolwiek raty pożyczki, co więcej posiadał nadpłatę w spłacie pożyczki, czego Sąd I instancji nie dostrzegł, a co w konsekwencji doprowadziło do wydania zaskarżonego wyroku, choć nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy, a tym samym roszczenie nie było wymagalne;

b) art. 321 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i orzeczenie ponad żądanie zgłoszone przez powódkę, gdyż powódka powoływała się na okoliczności skutkujące wypowiedzeniem umowy i powstaniem po stronie pozwanego - w miejsce dotychczasowego obowiązku spłaty pożyczki w ratach w ramach istniejącego stosunku prawnego - zupełnie innego zobowiązania do natychmiastowego zwrotu pożyczonej kwoty w związku z zakończeniem stosunku z umowy pożyczki, a skoro nie doszło do rozwiązania przedmiotowej umowy w tym trybie, to po stronie powoda w rzeczywistości nie powstało dochodzone pozwem wymagalne roszczenie o zapłatę całej pozostałej do zwrotu pożyczonej sumy wraz z odsetkami, a powódka w niniejszym postępowaniu nie dochodziła od pozwanego zapłaty poszczególnych rat pożyczki po ich terminach płatności i nie wynikają one z faktu wypowiedzenia umowy, który powódka uczyniła podstawą faktyczną swego powództwa, co w konsekwencji doprowadziło do oparcia rozstrzygnięcia Sądu I instancji o podstawę faktyczną niepowołaną przez stronę powodową w pozwie, ani w dalszym toku postępowania pierwszoinstancyjnego;

c) art. 327¹ § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i brak wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, obejmującej ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł i przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, co faktycznie pozbawia możliwości oceny toku rozumowania Sądu I instancji, który nie odniósł się do wszelkich zarzutów podnoszonych przez pozwanego, a jedynie przytoczył je w stanie faktycznym, a w konsekwencji prowadzi do ograniczonej możliwości skutecznego zaskarżenia wydanego wyroku;

- 2) naruszenie prawa materialnego, tj.:

a) art. 385¹ § 1 k.c. w związku z art. 720 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i brak przyjęcia, że uznanie postanowień umownych za klauzule abuzywne, prowadzi do nieważności postanowień ex tunc, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego uznania, iż pozwany zobowiązany jest do zapłaty na rzecz powódki kwoty 11.500 złotych

wraz z umownymi odsetkami wskazanymi w zaskarżonej części wyroku, choć faktycznie umowa nie została skutecznie wypowiedziana przez powódkę, zatem zachodził brak wymagalności roszczenia;

b) art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas, gdy w zaistniałym stanie faktycznym zachodzi podstawa do zastosowania tego przepisu z uwagi na to, że mamy do czynienia ze świadczeniem wzajemnym, które jest rażąco niewspółmierne, a nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego.

Przy tak sformułowanych zarzutach skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji poprzez oddalenie powództwa także w zaskarżonej części.

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił:

Aktualną siedzibą powodowej spółki jest W. (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny sprawy należy poczynić następującą uwagę o charakterze formalnym.

Zgodnie z obowiązującym od dnia 2 lipca 2021 r. art. 15zszs⁽¹⁾ ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1090), w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu (...)19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów kodeksu postępowania cywilnego w pierwszej i drugiej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego. Zasada ta, zgodnie z art. 6 powołanej ustawy z dnia 28 maja 2021 r. znajduje zastosowanie do wszystkich spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie. Taki stan prawny, zważywszy na datę wydania niniejszego orzeczenia, uzasadniał rozpoznanie przedmiotowej sprawy w składzie jednego sędziego.

Przechodząc zaś do merytorycznej oceny wywiedzionych w sprawie apelacji wskazać należy, że skutkują one koniecznością uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy nie zostały skutecznie zakwestionowane, w związku z tym Sąd Okręgowy przyjął je za własne. Mają one oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Postawiony w apelacji pozwany zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest natomiast chybiony, gdyż ocena, czy wypowiedzenie umowy pożyczki było skuteczne oraz czy roszczenie powoda jest wymagalne nie odnosi się w ogóle do sfery ustaleń faktycznych, stanowi bowiem proces subsumpcji, czyli zastosowania prawa materialnego do ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych, nie stanowi zaś elementu ustaleń faktycznych i związanych z tymi ustaleniami domniemań bądź oceny mocy i wiarygodności dowodów. W związku z tym powyższy zarzut co najwyżej odnosi się i zawiera w innych zarzutach wskazanych przez pozwanego, to jest w zarzutach naruszenia prawa materialnego.

Idąc dalej trzeba wskazać, że wynagrodzenie prowizyjne oraz opłata za Twój Pakiet nie stanowiły świadczeń, o których mowa w art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c., a ponadto, że postanowienia umowne je określające pozostawały klauzulami umownymi, które należało ocenić jako abuzywne.

Przede wszystkim podkreślić należy, że powód w złożonym pozwie powołał się na zobowiązanie wekslowe pozwanego, które ma charakter abstrakcyjny. Zasada abstrakcyjności zobowiązania wekslowego ulega jednak poważnemu osłabieniu, jeżeli nastąpiło wydanie weksla in blanco o charakterze gwarancyjnym, a posiadaczem weksla jest pierwszy wierzyciel (remitent). Wydanie weksla in blanco stwarza bowiem specjalny rodzaj zobowiązania wekslowego, który różni się znacznie od zobowiązania wynikłego z wydania całkowicie wypełnionego dokumentu wekslowego. Weksel

in blanco jest ściśle związany z dodatkową umową, zwaną porozumieniem wekslowym, zawartą między wystawcą a remitentem. Dłużnik może wówczas bez ograniczeń powoływać się na zarzuty pozawekslowe, wynikające ze stosunku podstawowego (M. Czarnecki, L. Bagińska, Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, C.H. Beck, 2 wydanie, s. 44-45; A. Szpunar, Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Wyd. Prawnicze, 3 wydanie, s. 103).

Wystawienie i wydanie weksła stwarza domniemanie istnienia wierzytelności, która w ten sposób powstała. W konsekwencji, w procesie wekslowym dowód przeciwny, a więc nieistnienia wierzytelności zostaje przerzucony na dłużnika. Co do zasady to na stronie pozwanej spoczywa zatem w takim procesie obowiązek wykazania, że dochodzona na podstawie weksła należność nie istnieje bądź jest zasadna w innej wysokości (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1967 r., III CZP 19/66, OSNCP 1968/79). Gdy jednak sąd ma poważne wątpliwości co do zasadności roszczenia opartego na wekslu własnym, który służy zabezpieczeniu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu konsumenckiego, oraz gdy ten weksel własny początkowo został wystawiony przez wystawcę jako weksel in blanco, a następnie uzupełniony przez remitenta, sąd ten powinien z urzędu zbadać, czy postanowienia uzgodnione między stronami mają nieuczciwy charakter (por. m.in. wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 7 listopada 2019 r. C-419/18). Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie.

Zaznaczyć trzeba, że ani podniesienie zarzutów wekslowych przez pozwanego, ani badanie przez sąd z urzędu w procesie między przedsiębiorcą a konsumentem, czy postanowienia uzgodnione między stronami mają nieuczciwy charakter, a tym samym tzw. przeniesienie sporu na grunt stosunku podstawowego nie oznacza, że proces o zapłatę tego rodzaju weksła przestaje mieć charakter procesu wekslowego. W rzeczywistości jest jednak tak, że odwołanie się do stosunku podstawowego prowadzi przede wszystkim do uwzględnienia tego stosunku w ramach oceny zasadności dochodzonego roszczenia wekslowego. Inaczej mówiąc, przedmiotem powództwa opartego na wekslu nie jest stosunek podstawowy, lecz zobowiązanie wekslowe, choć zarzuty oparte na stosunku podstawowym mogą służyć obronie pozwanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 października 2020 r. w sprawie V CSK 575/18 i cytowane w nim orzecznictwo).

Łącząca strony postępowania umowa pożyczki przewidywała udzielenie pozwanemu pożyczki w kwocie 11.500 zł, przy czym sumę, którą pozwany zobowiązał się spłacić określono na 27.984 zł. Poza faktycznie udzielonym na rzecz pożyczkobiorcy świadczeniem 11.500 zł, obejmowała ona również opłatę przygotowawczą - 129 zł, wynagrodzenie prowizyjne - 9.371 zł oraz wynagrodzenie z tytułu przyznania Twojego Pakietu - 2.000 zł i kapitałowe odsetki umowne ustalone według stałej stopy procentowej w wysokości 9,94 % w skali roku.

Zarówno w literaturze, jak też praktyce orzeczniczej został ugruntowany pogląd, że głównymi świadczeniami stron w umowie pożyczki są: udostępnienie środków finansowych do korzystania drugiej stronie w określonej danym stosunkiem wysokości (w przypadku pożyczkodawcy) oraz ich zwrot (w przypadku pożyczkobiorcy). Umowa pożyczki może mieć charakter odpłatny lub nieodpłatny. Jeżeli więc umowę pożyczki zawarto pod tytułem odpłatnym, biorący jest zobowiązany do świadczenia tzw. odpłaty zgodnie z treścią czynności prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 lutego 2005 r., VI ACa 744/2004). Nie ulega przy tym wątpliwości, że to właśnie odsetki stanowią wynagrodzenie pożyczkodawcy za korzystanie przez kredytobiorcę z jego środków finansowych. Takie odsetki, stanowiące wynagrodzenie zostały zresztą przewidziane umową stron niniejszego procesu.

Umowa pożyczki, aby można było ją uznać za nienaruszającą zasad uczciwego obrotu, powinna też określać, które opłaty i prowizje stanowią zysk pożyczkodawcy, a które są pobierane na pokrycie konkretnych kosztów ponoszonych przez niego w związku z zawartą umową i jej obsługą. Trafne jest stanowisko (zob. m.in. wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2017 r. I Ca 452/17), że za niedozwolone klauzule umowne, w świetle art. 385¹ § 1 k.c., należy więc każdorazowo uznawać te postanowienia umowne, które pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów konkretnych czynności, w rzeczywistości stanowią dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego zysku, ukryte przed konsumentem, pozwalając mu jednocześnie omijać przepisy dotyczące wysokości odsetek maksymalnych oraz niedopuszczalności kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego (art. 483 § 1 k.c.). Takie świadczenie, choćby zostało nazwane wynagrodzeniem (prowizją) nie stanowi świadczenia głównego stron (zob.

wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 r., III CSK 38/11, wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 30 września 2002 r., XVII Amc 47/01, wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18 grudnia 2017 r., I Ca 452/17).

Z uwagi na przewidzianą w art. 353¹ k.c. zasadę swobody umów nie można co prawda wyłączyć co do zasady prawa do obciążenia kredytobiorcy (pożyczkobiorcy) prowizją, w szczególności w sytuacji, gdy samo korzystanie przez kredytobiorcę z kapitału jest nieoprocentowane. Wysokość prowizji powinna zostać jednak określona w sposób nie powodujący nadmiernego obciążenia konsumenta pozaodsetkowymi kosztami związanymi z zawarciem umowy. Nadto powinna mieć uzasadnienie w nakładzie pracy (w tym związanego z ryzykiem niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez kredytobiorcę), w wydatkach na przygotowanie i realizację umowy, tak aby nie kreowała bezpodstawnego przysporzenia po stronie kredytodawcy. Okoliczności te podlegają badaniu przez Sąd w sporze o zapłatę takich należności i to jak wyjaśniono powyżej z urzędu.

W realiach przedmiotowej sprawy niewątpliwym jest, że powód mógł zasadnie dochodzić od pozwanego spłaty kapitału pożyczki, kapitałowych odsetek umownych za czas korzystania z kapitału oraz opłaty przygotowawczej. Co do tych należności umowa stron nie narusza praw konsumenta. Biorąc pod uwagę niewielką wysokość opłaty przygotowawczej należy przyjąć, że znajduje ono odzwierciedlenie w czynnościach jakie musiała podjąć strona powodowa przygotowując umowę z pozwanym.

Niedozwolonymi klauzulami umownymi są z kolei regulacje umowne przewidujące prowizję oraz wynagrodzenie z tytułu przyznania Twojego Pakietu. Mając na uwadze, że wynagrodzeniem za przygotowanie umowy i uruchomienie środków jest opłata przygotowawcza, a wynagrodzeniem za korzystanie z jego środków finansowych są odsetki umowne, to zastrzeżenie dalszego wynagrodzenia – prowizji za udzielenie pożyczki i z tytułu Twojego Pakietu, jako nieuzasadnione nakładem pracy i wydatkami, stanowią dla powoda dodatkowe nieuzasadnione źródło zysku, w rzeczywistości prowadząc do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych.

Strona powodowa nie wykazała również, aby ich wysokość była efektem indywidualnych uzgodnień z pozwanym (nie świadczy o tym podpisanie wniosku, czy możliwość odstąpienia od umowy). Fakt udzielenia pożyczki stanowi oczywiście następstwo decyzji stron co do zawarcia tego rodzaju umowy, jednakże wynagrodzenie z tego tytułu, że do zawarcia umowy w ogóle doszło, jawi się jako nieuzasadnione, biorąc pod uwagę resztę opłat, które pożyczkodawca pobrał z tytułu zawartej umowy. Brak tu jakiegokolwiek ekwiwalentności świadczeń. Ekwiwalentności takiej brak również w przypadku opłaty naliczonej tytułem przystąpienia pożyczkobiorcy do Twojego Pakietu. Dodatkowe uprawnienia określone w warunkach Twojego Pakietu należało jednoznacznie uznać za nieadekwatne do pobranej w zamian za nie opłaty wynoszącej aż 2.000 zł. Powód obciążając pozwanego jako konsumenta obowiązkiem zapłaty prowizji w wysokości blisko 82 % udzielonego świadczenia i nie podając żadnych podstaw do jej wyliczenia, jak i obciążając go opłatą z tytułu dodatkowych świadczeń, niewspółmierną do kosztów, jakie pożyczkodawca musiał ponieść w związku z ich dołączeniem do całości usług związanych z umową pożyczki, niejako nałożył cały ciężar i ryzyko związane z prowadzoną przez siebie działalnością na pozwanego.

Analizowane postanowienia umowy ukształtowały więc sytuację konsumenta w sposób naruszający równowagę obojga kontrahentów, z jednoczesnym uprzywilejowaniem strony powodowej jako podmiotu profesjonalnego, co powszechnie traktowane jest jako postępowanie naruszające dobre obyczaje w obrocie gospodarczym. W związku z tym należało je uznać za niedozwolone klauzule umowne.

Nie jest przy tym uprawniony pogląd, że skoro koszty zawarcia umowy, którymi został obciążony pozwany, nie przekraczają wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu, obliczonych na podstawie art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (dalej: u.k.k.), to nie mogą być uznane za abuzywne. Brak przekroczenia przez pozaodsetkowe koszty kredytu limitu wynikającego ze wzoru matematycznego z art. 36a ust. 1 u.k.k., nie wyklucza oceny postanowień umownych je przewidujących w sytuacji, gdy nie są to jednoznacznie określone świadczenia główne, pod kątem ich abuzywności, a obowiązek dokonania tej oceny w procesie z udziałem konsumenta, jak wskazano wcześniej, spoczywa na sądzie orzekającym z urzędu. Przepis art. 36a ust. 1 u.k.k. nie wyłącza bowiem stosowania art. 385¹ k.c. Brak jest też relacji między tymi przepisami o charakterze przepis ogólny – przepis szczególny.

Art. 36a u.k.k. dotyczy wszelkich pozaodsetkowych kosztów kredytu, zarówno tych, które są sformułowanymi w sposób jednoznaczny świadczeniami głównymi, jak i tych, które charakteru takiego nie mają. Z kolei abuzywność dotyczy wyłącznie tych świadczeń, które nie są głównymi sformułowanymi w sposób jednoznaczny. Zestawienie powyższych przepisów wskazuje na to, że pozaodsetkowe koszty będące świadczeniami głównymi, nawet jeśli są sformułowane jednoznacznie, nie mogą przekroczyć wartości określonych w treści przepisu art. 36a ust. 1 u.k.k., z kolei jeśli takimi świadczeniami nie są, to nie tylko nie mogą przekroczyć limitu z art. 36a ust. 1 u.k.k., lecz również nie mogą stanowić rozwiązań ocenianych negatywnie z punktu widzenia art. 385¹ k.c.. Podkreślić trzeba, że przepis art. 36a ust. 1 u.k.k., w swoim założeniu miał pozytywnie wpłynąć na sytuację konsumenta poprzez wprowadzenie rozwiązań polepszających ochronę jego interesów jako podmiotu mniej uprzywilejowanego w stosunku do pożyczkodawców, będących z reguły wysoce profesjonalizowanymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Odmienne wykładnia zmierzająca do wyłączenia stosowania art. 385¹ k.c. w sytuacji, gdy koszty mieszczą się w określonym art. 36a limicie, prowadziłby w gruncie rzeczy do sytuacji przeciwnej, a więc niezgodnej z pierwotną wolą ustawodawcy przy wprowadzeniu tej regulacji do krajowego porządku prawnego.

Zagadnienie to stanowiło przedmiot wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 26 marca 2020 r. w sprawie C-779/18. Trybunał uznał, że z zakresu stosowania dyrektywy 93/13 nie jest wyłączony warunek umowny, w którym ustala się całkowite pozaodsetkowe koszty kredytu z poszanowaniem maksymalnego pułapu przewidzianego w przepisie krajowym, niekoniecznie biorąc przy tym pod uwagę rzeczywiście ponoszone koszty.

Odniesienie powyższych uwag do realiów niniejszej sprawy prowadzi do uznania, że należne powodowi były kwoty z tytułu kapitału udzielonej pożyczki (11.500 zł) i opłaty przygotowawczej (129 zł), bez wynagrodzenia prowizyjnego i za Twój Pakiet.

W konsekwencji tego należy jednak uznać, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy.

Nie ocenił bowiem czy w związku z eliminacją postanowień abuzywnych nie zachodzą podstawy do przeliczenia wysokości rat miesięcznych, jakie pozwany był zobowiązany spłacać a w konsekwencji czy istniały podstawy do wypowiedzenia umowy i wypełnienia weksla. Ocena powyższych kwestii wymaga również uwzględnienia pominiętego przez Sąd Rejonowy faktu dokonania przez pozwanego spłaty części zaciągniętego kredytu (zestawienie wpłat k. 60).

W sytuacji bowiem, gdyby okazało się, że wypowiedzenie umowy było nieuzasadnione, a tym samym bezskuteczne, należałoby przyjąć, że umowa trwa do 22 stycznia 2023 roku. Wypełnienie weksla zostało przez powoda wywiezione z faktu wypowiedzenia umowy pożyczki, a w konsekwencji postawienia całej wierzytelności wynikającej z tej umowy w stan wymagalności. Biorąc pod uwagę treść deklaracji wekslowej, w opisanej wyżej sytuacji mającej miejsce w niniejszej sprawie nie było zatem podstaw do wypełnienia weksla, a tym samym do dochodzenia roszczenia z weksla.

Czyniąc tego rodzaju ustalenia Sąd Rejonowy winien w konsekwencji rozważyć, czy zachodzą podstawy do ewentualnego zasądzenia wymagalnych rat pożyczki i czy nie stanowi to naruszenia przepisu art. 321 k.p.c..

Wobec powyższego Sąd Okręgowy działając na podstawie przepisu art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę celem ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego Sądowi I instancji.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy dokona pełnej merytorycznej oceny roszczenia powoda, uwzględniając wyżej poczynione uwagi.